

ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์กรกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

Relationship between Organizational Health and Scores of Ordinary National

Education Testing of Secondary School Students in Surat Thani Province

มนัส สายแก้ว*และนิธยา ภัตสรศิริ **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบสุขภาพองค์กร และคะแนนการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ตามเขตพื้นที่การศึกษา และประเภทโรงเรียน และ (2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์กรกับคะแนนการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) โรงเรียนมัธยมศึกษา 44 โรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนในฝัน 18 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป 26 โรงเรียน (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12,824 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบวัดสุขภาพองค์กรแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .93 ประกอบด้วยมิติสุขภาพองค์กร 7 มิติ คือ มิติ ความเข้มแข็งขององค์กร อิทธิพลของผู้บริหาร การบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ การบริหารแบบกิจสัมพันธ์ การสนับสนุนทางทรัพยากร ขวัญในการปฏิบัติงาน และการมุ่งเน้นวิชาการ ระดับสุขภาพองค์กรมี 3 ระดับ คือ สุขภาพองค์กรดี ปานกลาง และไม่ดี สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปอร์เซ็นไทล์ คะแนนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย การทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า (1) สุขภาพองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวม และรายมิติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบตามเขตพื้นที่การศึกษาและประเภทโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน สำหรับคะแนนการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานเปรียบเทียบตามเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันในวิชาคณิตศาสตร์และศิลปะ โดยเขต 1 มีคะแนนสูงกว่า เขต 3 เมื่อวิเคราะห์ตามประเภทโรงเรียน พบว่า ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 แตกต่างกันในวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ศิลปะ และสุขศึกษาและพลศึกษา โดยโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันมีคะแนนสูงกว่าหนึ่งวิชาคือ วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ส่วนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันในวิชาศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันมีคะแนนสูงกว่าหนึ่งวิชา คือ วิชาศิลปะ (2) ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์กรกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน พบว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มิติความเข้มแข็งขององค์กรสัมพันธ์กับคะแนนรวมและสัมพันธ์กับวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา และคณิตศาสตร์ สำหรับระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มิติความเข้มแข็งขององค์กรสัมพันธ์กับวิชาภาษาไทย และศิลปะ มิติอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน สัมพันธ์กับวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขศึกษาและ พลศึกษา ส่วนมิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ สัมพันธ์ กับวิชาภาษาไทย และศิลปะ

*มหาบัณฑิตศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการบริหารการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

**รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the levels of organizational health and Ordinary National Educational Test (O-NET) scores as classified by educational service area and type of school; and (2) to analyze the relationship between organizational health and O-NET score as classified by learning area in Mathayom Suksa III and Mathayom Suksa VI levels.

The research sample comprised (1) 44 secondary schools in Surat Thani province classified into 18 prototype laboratory schools, and 26 ordinary secondary schools; and (2) the total number of 12,824 Mathayom Suksa III and Mathayom Suksa VI students. The employed research instrument was the Organizational Health Assessment Scale which was a rating scale questionnaire with .93 reliability coefficient. It consisted of seven dimensions of organizational health, namely, dimensions of institutional integrity, principal influence, consideration, initiating structure, resource support, morale, and academic emphasis. The organizational health levels were classified as healthy, normal, and unhealthy. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, percentile, standard score, t-test, one-way analysis of variance, and simple correlation. The significance level of .05 was predetermined for hypothesis testing.

Research findings were as follows: (1) Both the overall and by-dimension organizational health conditions of secondary schools were found to be at the moderate level. When organizational health levels of secondary schools were compared as classified by educational service area and type of school, no significant difference was found. The comparison of O-NET scores of students in schools classified by educational service area revealed significant differences in the learning areas of mathematics, and arts at Mathayom Suksa VI level, with students in Educational Service Area 1 outscoring those in Educational Service Area 3. When the comparison was made between students in different types of school, it was found that at Mathayom Suksa III level there were significant differences in the learning areas of Thai language, science, arts, and health and physical education, with scores of students in the prototype laboratory schools being significantly higher in one learning area, i.e. health and physical education, while at Mathayom Suksa VI level there were significant differences in the learning areas of arts; health and physical education; and social studies, religion and culture, with scores of students in the prototype laboratory schools being significantly higher in one learning area, i.e. arts. (2) Regarding the relationship between organizational health and O-NET score, it was found that at Mathayom Suksa III level the organizational health dimension of institutional integrity correlated significantly with the total O-NET score and the scores in the learning areas of social studies, religion and culture; health and physical education; and mathematics, while at Mathayom Suksa VI level the organizational health dimension of institutional integrity significantly correlated with the scores in the learning areas of Thai language and arts; the dimension of principal influence significantly correlated with the scores in the learning areas of social studies, religion and culture; and health and physical education; while the dimension of consideration significantly correlated with the scores in the learning areas of Thai language, and arts.

บทนำ

เป็นอันยอมรับกันแล้วว่าในสังคมโลกปัจจุบัน การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของมนุษย์ในสังคมที่จะช่วยให้การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองและมั่นคงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ดังพระบรมราโชวาท (ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา 2550: 75) ที่ตรัสไว้ว่า “ความรู้ นั้นสำคัญยิ่งใหญ่ เพราะเป็นปัจจัยให้เกิดความฉลาดสามารถ และความเจริญก้าวหน้า มนุษย์จึงไปศึกษากันอย่างไม่รู้จบสิ้น แต่เมื่อพิเคราะห์ดูแล้ว การเรียนความรู้ แม้มากมายเพียงใด บางทีก็ไม่ช่วยให้ฉลาดหรือเจริญได้เท่าไรนัก ถ้าหากเรียนไม่ถูกถ้วน ไม่รู้จริงแท้ การศึกษาหาความรู้จึงสำคัญตรงที่ว่า ต้องศึกษาเพื่อให้เกิด “ความฉลาดรู้” คือรู้แล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง ๆ โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ การศึกษาเพื่อความฉลาดรู้ มีข้อปฏิบัติที่น่าน่าจะยึดเป็นหลักอย่างน้อยสองประการ ประการแรก เมื่อจะศึกษาสิ่งใด เรื่องใดให้รู้จริง ควรจะได้ศึกษาตลอดครบถ้วนทุกแง่ทุกมุม ไม่ใช่เรียนรู้อย่างเพียงบางส่วนบางตอน หรือเพ่งเล็งเฉพาะแต่เพียงบางแง่บางมุม อีกประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องปฏิบัติประกอบพร้อมกันไปด้วยเสมอคือ ต้องพิจารณาศึกษาเรื่องนั้น ๆ ด้วยความคิดจิตใจที่ตั้งมั่นเป็นปกติ และเที่ยงตรง เป็นกลาง ไม่ยอมให้รู้เห็นและเข้าใจตามอำนาจความเห็นชวนของอคติ ไม่ว่าจะป็นอคติฝ่ายชอบหรือฝ่ายชัง มิฉะนั้นความรู้ที่เกิดขึ้นจะไม่เป็นความรู้แท้ หากแต่เป็นความรู้ที่ถูกอำพรางไว้ หรือที่ฉลาดเคลื่อนวิปริตไปต่าง ๆ จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์จริง ๆ โดยปราศจากโทษไม่ได้” ในแต่ละประเทศจึงมีความพยายามจัดการศึกษาในประเทศให้มีความรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนในประเทศของตน ประเทศไทยก็เช่นกัน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยได้จัดสร้างมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อใช้พัฒนาประชากรในประเทศตลอดมา ความคาดหวังด้านการศึกษาของคนไทยก็คือ อยากเห็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพเกิดขึ้นทั่วทั้ง

แผ่นดินไทย มีสถานศึกษาที่ให้บริการทางการศึกษาที่สนองตอบต่อความต้องการของชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มี ทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ มีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีความสุข มีสภาพแวดล้อม บรรยากาศ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่กระตุ้นให้เกิด การเรียนรู้ อย่างมีความสุขอยู่เสมอ (สำนักพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษา 2547)

โครงการ หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เป็นนโยบายของรัฐบาลที่มองอนาคตการศึกษา เพื่อจัดช่องว่างทางสังคม และกระจายโอกาสทางการศึกษา ในครั้งนี้ได้มีการผลักดันให้องค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงานในเชิงบูรณาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อสร้างโรงเรียนในพื้นที่ให้กระจายอยู่ในระดับท้องถิ่นทั่วประเทศ ให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียน ใน โรงเรียนที่คุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานเทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำและอยู่ใกล้บ้าน ซึ่งยังผลให้ผู้เรียนเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีโอกาสประกอบอาชีพที่ดีมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั่วโลกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เช่นนี้สามารถช่วยให้หลุดพ้นจากวงจรความยากจนตามแนวคิดของโครงการที่ว่า “พลิกกระบวนการศึกษา หยุดวงจรความยากจน” จากสาระสำคัญของการดำเนินงานโรงเรียนในฝัน (Lab Schools) จึงเป็นโรงเรียนชั้นนำที่ดีที่สร้างเด็กไทยให้ได้เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความสามารถด้านเทคโนโลยี มีคุณภาพ รักรั้ววัฒนธรรมไทย และมั่นใจในตนเอง ในปัจจุบันโครงการโรงเรียนในฝันได้ดำเนินการรับสมัครคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน 3 รุ่น 2,627 แห่ง ทั่วประเทศ ในจำนวนนี้มีจำนวนโรงเรียนในโครงการ 1,619 แห่ง (ตุลาคม 2553) ที่ได้รับรองต้นแบบโรงเรียนในฝันตามเงื่อนไข

โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันจึงถือได้ว่าเป็นโรงเรียนชั้นดี ที่สามารถเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่น ๆ แต่ทั้งหลายทั้งมวลโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน ก็ได้ถือว่าเป็นองค์การทางการศึกษาที่เปรียบเสมือนเครื่องจักรขนาดใหญ่ที่ประกอบขึ้น ด้วยเครื่องจักรกลขนาดเล็กจำนวนหนึ่ง ซึ่งเปรียบได้กับบุคลากรทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การบริหารงานโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ ที่ต้องทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานประสานกันอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้เครื่องจักรขนาดใหญ่ หรือโรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนานักเรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคล ที่มีคุณค่า นั้นย่อมสะท้อนถึงประสิทธิผล และประสิทธิภาพขององค์การทางการศึกษานั้นเอง

การพิจารณาองค์การทางการศึกษาว่ามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพียงใดนั้นในปัจจุบันสามารถวัดประเมิน และตรวจสอบได้หลายวิธีการ แต่สิ่งสำคัญในการตรวจสอบประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์การทางการศึกษาได้อย่างชัดเจน คือ การตรวจสอบ “สุขภาพองค์การ” และ “ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน” ทั้งนี้เพราะสุขภาพองค์การ คือ ความสามารถขององค์การในการปฏิบัติงานตามภารกิจ หน้าที่ของระบบสังคมทำให้องค์การสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ถ้าหากโรงเรียนมีสุขภาพองค์การสมบูรณ์จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานอย่างมีความสุข ประสพผลสำเร็จ ยังผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก็จะมีมากขึ้นด้วย หากผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากกระบวนการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพด้วยแล้ว ก็ย่อมแสดงให้เห็นถึงการมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์การทางการศึกษาเป็นอย่างดี

โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและโรงเรียนทั่วไปในระดับมัธยมศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการจัดระบบการศึกษาโดยให้สอดคล้องกับจุดหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่

ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และโครงการโรงเรียนในฝัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและโรงเรียนทั่วไป ในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 และประเภทของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน และโรงเรียนทั่วไป
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 เขต 2 และเขต 3 และประเภทของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน และโรงเรียนทั่วไป
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาองค์ประกอบของมิติสุขภาพองค์การ ซึ่งได้มีการวิจัยและพัฒนาโดยฮอยและเฟลด์แมน (Hoy & Feldman) แห่งมหาวิทยาลัยรัตเจอร์ส สหรัฐอเมริกา เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยฮอยและเฟลด์แมน (Hoy & Feldman) ได้นำแนวคิดของมายส์มาศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียน และพบว่าองค์ประกอบหรือมิติสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษามี 7 มิติ อยู่ใน 3 ระดับดังนี้

1. ระดับสถาบัน (Institutional level)

ประกอบด้วย ความเข้มแข็งขององค์การ (Institutional integrity)

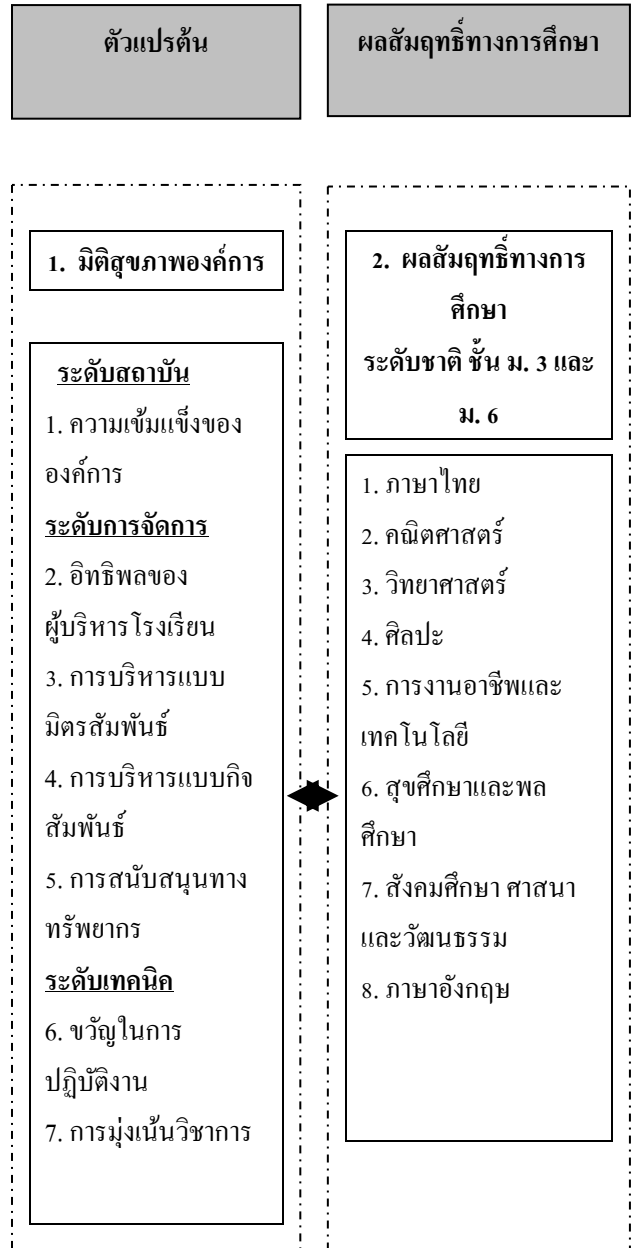
2. ระดับการจัดการ (Managerial level)

ประกอบด้วย มิติอิทธิพลของผู้บริหาร โรงเรียน (Principal influence) มิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ (Consideration) มิติการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ (Initiating structure) และ มิติการสนับสนุนทางทรัพยากร (Resource support)

3. ระดับเทคนิค (Technical level)

ประกอบด้วย มิตិขวัญในการปฏิบัติงาน (Morale) และ มิติการมุ่งเน้นวิชาการ (Academic emphasis)

มิติสุขภาพองค์การทั้ง 7 มิตินี้เป็นตัวแปรที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) ศิลปะ 5) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 6) สุขศึกษาและพลศึกษา 7) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ 8) ภาษาอังกฤษ ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยความสัมพันธ์

สมมติฐานการวิจัย

1. โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่และโรงเรียนทั่วไประดับมัธยมศึกษา ในจังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมมีสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง
2. โรงเรียนประเภทต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่ โดยภาพรวม มีระดับสุขภาพองค์การ และผลการ

ทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานดีกว่าโรงเรียนประเภททั่วไป

3. สุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและโรงเรียนทั่วไป ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 44 แห่ง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12,824 คน ในปีการศึกษา 2552 โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมดและจำแนกประชากรเพื่อการศึกษาสุขภาพองค์การออกเป็น 2 ตัวแปร คือ เขตพื้นที่การศึกษาและประเภทโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ รองผู้บริหาร โรงเรียนและครู จำนวนร้อยละ 50 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนทั้งหมด 1,820 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลรวม 889 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดสุขภาพองค์การของ สงบ ลุนทา ซึ่งพัฒนาจากแบบวัดสุขภาพองค์การ (Organizational Health Inventory: OHI) ของฮอยและเฟลด์แมน จำนวน 44 ข้อกระทง และแบบบันทึกคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นำส่งแบบสอบถาม พร้อมสำเนาหนังสืออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล ส่งให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ สอดคล้องคิดเสตมป์เจ้าหน้าที่ของผู้วิจัย และติดรหัสประจำโรงเรียนไว้ที่ซองส่งคืน รับแบบสอบถามที่โรงเรียนส่งคืนทางไปรษณีย์ คิดตามทวงถาม และตามเก็บแบบสอบถาม ในกรณีที่โรงเรียนส่งคืนล่าช้าหรือส่งคืนไม่ครบจำนวน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับคืนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 73.98

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปอร์เซนไทล์ คะแนนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย การทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความมีนัยสำคัญ .05

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สรุปได้ดังนี้

1.1 คะแนนมาตรฐานสุขภาพองค์การ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ระดับสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษา แต่ละเขตพื้นที่การศึกษามีสุขภาพองค์การอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 การเปรียบเทียบสุขภาพองค์การ โรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 เขต มีระดับสุขภาพองค์การไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายมิติพบว่า ไม่แตกต่างกัน

1.4 ระดับสุขภาพองค์การของ โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมตามประเภทโรงเรียน แต่ละประเภทมีสุขภาพองค์การอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 การเปรียบเทียบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาประเภททั่วไป และประเภทต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่ มีระดับสุขภาพองค์การไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายมิติพบว่า ไม่แตกต่างกัน

1.6 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าทั้ง 3 เขต มีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ไม่แตกต่างกัน และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แตกต่างกันในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์รายรูปแบบ Scheffe พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 แตกต่างกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และมีผลคะแนนสูงกว่า เมื่อวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 แตกต่างกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 และ เขต 3 และมีผลคะแนนสูงกว่าทั้งสองเขตพื้นที่การศึกษา

1.7 การเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาประเภททั่วไป และต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ากลุ่มสาระ การเรียนรู้

ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ศิลปะ และสุศึกษาและพลศึกษา มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่มีคะแนนสูงกว่าในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และศิลปะ มีคะแนนต่ำกว่า และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุศึกษาและพลศึกษา และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่มีคะแนนสูงกว่าในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนต่ำกว่า

1.8 ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำแนกเป็นรายมิติ พบว่า มิติความเข้มแข็งขององค์การ มีความสัมพันธ์แบบลบกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ และสุศึกษาและพลศึกษา และความสัมพันธ์แบบลบกับผลรวมคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

1.9 ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 6 พบว่า

1. มิติความเข้มแข็งของ องค์การ มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2. มิติอิทธิพลของผู้บริหาร โรงเรียน มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และสุขภาพและพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. มิติการบริหารแบบมิตร

สัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับปานกลาง สุขภาพองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 เขตพื้นที่ไม่แตกต่างกัน และสุขภาพองค์การประเภท โรงเรียนทั่วไปกับโรงเรียนประเภทต้นแบบโรงเรียนในฝัน ไม่แตกต่างกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสุขภาพองค์การเป็นรายโรงเรียนและรายมิติ พบว่าโรงเรียนที่มีสุขภาพองค์การไม่ดี ส่วนใหญ่ มีมิติการมุ่งเน้นวิชาการ มิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ มิติการสนับสนุนทางทรัพยากร มิติความเข้มแข็งขององค์การ มิติการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ และมิติขวัญในการปฏิบัติงานไม่ดี ส่วนโรงเรียนที่มีสุขภาพองค์การดี ส่วนใหญ่มีมิติการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ มิติการสนับสนุนทางทรัพยากร มิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ มิติขวัญในการปฏิบัติงาน และมิติการมุ่งเน้นวิชาการดี

ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 เขตในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่แตกต่างกัน ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ประเภทโรงเรียนทั่วไปกับโรงเรียนประเภทต้นแบบโรงเรียนในฝัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ศิลปะ และสุขภาพและพลศึกษา มีความแตกต่างกัน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพ

องค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อพิจารณารายมิติพบว่า มีความสัมพันธ์เฉพาะมิติความเข้มแข็งขององค์การ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีความสัมพันธ์เฉพาะมิติความเข้มแข็งขององค์การ มิติอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน และมิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์

2. การอภิปรายผลการวิจัยการศึกษาและเปรียบเทียบสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีประเด็นนำมาอภิปรายดังนี้

2.1 ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อ 1

คือ โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและโรงเรียนทั่วไประดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมมีสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เขต 3 และเขต 1 มีสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ เมื่อแยกพิจารณาตามประเภทโรงเรียนพบว่า โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและโรงเรียนประเภททั่วไป มีสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการวิจัยของสงบ ลุนทา (2543) ที่ศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกมิติ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีระดับ

สภาพองค์การทุกมิติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีสภาพองค์การ ด้านภาวะผู้นำ ฉันทน์เพื่อนร่วมงาน ไม่ดี งานวิจัยของศุภลักษณ์ เปรมโยธิน (2543) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การกับความพึงพอใจในงานของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพองค์การของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง งานวิจัยของนิภา แสงรัตน์ (2544) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกมิติ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพองค์การโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนโรงเรียนขนาดอื่น มีสภาพองค์การโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพดีด้านการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ และดีกว่าทุกขนาดอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีสภาพดีด้านการมุ่งเน้นวิชาการและดีกว่าขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยของจิรัฐติกาล ก้อนเพชร (2546) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทุกมิติ งานวิจัยของพิพัฒน์ ศรีตะวัน (2547) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีสภาพองค์การในระดับปานกลาง สถานศึกษาเหล่านั้นโดยภาพรวมระดับจังหวัด แต่ละจังหวัด มีระดับสภาพองค์การไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อ 2 คือ

โรงเรียนประเภทต้นแบบโรงเรียนในฝัน โดยภาพรวมมีระดับสภาพองค์การ และคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ดีกว่าโรงเรียนประเภททั่วไป จากผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีสภาพองค์การในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามประเภทโรงเรียนพบว่า โรงเรียนประเภทต้นแบบโรงเรียนในฝัน มีระดับสภาพองค์การ ดีกว่าโรงเรียนประเภททั่วไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติตามคะแนนมาตรฐานสภาพองค์การ พบว่า (1) โรงเรียนมัธยมศึกษาประเภทโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน มิติการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ (518.08) มีคะแนนมาตรฐานสภาพองค์การสูงที่สุด รองลงมามีติการสนับสนุนทางทรัพยากร (514.14) และมิติขวัญในการปฏิบัติงาน (512.56) ตามลำดับ (2) โรงเรียนมัธยมศึกษาประเภททั่วไป มิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ (519.91) มีคะแนนมาตรฐานสภาพองค์การสูงที่สุด รองลงมามีติความเข้มแข็งขององค์การ (509.11) และมิติการสนับสนุนทางทรัพยากร (507.24) แต่ผล ค่าที (T-Test) พบว่า มิติสภาพองค์การทุกมิติไม่แตกต่างกัน 2) ด้านคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีประเภทโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันมีคะแนนต่ำกว่าโรงเรียนประเภททั่วไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลจากการวิเคราะห์ค่าที (T-Test) พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ศิลปะ และสุขศึกษาและพลศึกษา มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะในกลุ่มโรงเรียนทั่วไปมีโรงเรียนที่ถือว่าเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด 3 โรงเรียน เมื่อทดลองแยกวิเคราะห์พบว่า คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของ 3 โรงเรียนนี้มี

คะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ คะแนนเฉลี่ยโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนในฝัน และคะแนนเฉลี่ยโรงเรียนทั่วไป ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเมื่อประเภทโรงเรียนทั่วไปไม่รวมกับโรงเรียนประจำจังหวัดทั้ง 3 โรงเรียน คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน ในภาพรวมจะสูงกว่าโรงเรียนทั่วไปในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่า

2.3.1 มิติความเข้มแข็งขององค์การ มีความสัมพันธ์ทางลบกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์ทางลบกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.2 มิติอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน มิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ มิติการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ มิติการสนับสนุนทางทรัพยากร มิติขวัญในการปฏิบัติงาน มิติการมุ่งเน้นวิชาการ ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม และรายกลุ่มสาระการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มิติสุขภาพองค์การส่วนมากไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แสดงว่าการพัฒนาสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีปัจจุบัน

ไม่สัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายมิติพบว่า

2.4.1 มิติความเข้มแข็งขององค์การ ไม่สัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4.2 มิติอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสุขศึกษาและพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4.3 มิติการบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4.4 มิติการบริหารแบบกิจสัมพันธ์ มิติการสนับสนุนทางทรัพยากร มิติขวัญ ในการปฏิบัติงาน และมิติการมุ่งเน้นวิชาการ ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายกลุ่มสาระ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า มิติสุขภาพองค์การที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

เกือบทั้งหมดมีความสัมพันธ์ทางลบ ยกเว้นมิติอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ สุขศึกษาและพลศึกษา แสดงให้เห็นว่ามิติสุขภาพองค์การจากการวิจัยครั้งนี้มีความสัมพันธ์ทางลบกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากกว่าจะเป็นทางบวก และมิติสุขภาพองค์การที่มีความสัมพันธ์กันกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานมีน้อยกว่ามิติที่ไม่สัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นการวิจัยข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาและขยายผลต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ และผลจากการวิจัยทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อค้นพบจึงเสนอแนะไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ควรมีการศึกษาสุขภาพองค์การเป็นระยะเพื่อช่วยปรับปรุงและพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนา ปรับปรุงสุขภาพองค์การของโรงเรียนในมิติที่สัมพันธ์กันทางบวกกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อประโยชน์ของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ และผลจากการวิจัยทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อค้นพบจึงเสนอแนะไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่ยังคงขาดเกณฑ์ระดับประเทศ จึงควรมีการสร้างเกณฑ์สุขภาพองค์การโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับประเทศ เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์สุขภาพองค์การระดับประเทศ

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่มีความสัมพันธ์กันทางลบ

บรรณานุกรม

- จิรัฐติกล ก้อนเพชร (2546) “ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิภา แสงรัตน์ (2544) “สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ใน จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- “พระบรมราชาบาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วันที่

22 มิถุนายน พ.ศ. 2524” ใน คำพอสอน:

ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราช-ดำรัส
เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (2550) พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย
และมูลนิธิพระดาบส

พิพัฒน์ ศรีตะวัน (2547) “ความสัมพันธ์ระหว่าง
สุขภาพองค์การกับผลการประเมินคุณภาพ
การศึกษาระดับชาติ ของสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา ในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ศุภลักษณ์ เปรมโยธิน (2543) “ความสัมพันธ์ระหว่าง
สุขภาพองค์การกับความพึงพอใจในงาน
ของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

สงบ ลุนทา (2543) “สุขภาพองค์การของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาใน
จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (2547) *แนว
ทางการพัฒนาสถานศึกษาสู่...โรงเรียน
คุณภาพ* กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค